



УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

_____. _____. 20 ____ № _____

На № _____ від _____. _____. 20 ____

Голові
Національної поліції України

Ігорю КЛИМЕНКУ

ПОДАННЯ
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

*про усунення порушень права
на виконання судового рішення
у кримінальному провадженні*

У межах здійснення парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина виявлено системні порушення органами досудового розслідування Національної поліції України права на виконання судового рішення, гарантованого статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та статтею 129 Конституції України.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснюється провадження за зверненням від 13.12.2021 адвоката _____ інтересах _____

щодо бездіяльності працівників поліції, що полягає у невиконанні судових рішень про повернення тимчасово вилученого майна під час досудового розслідування у кримінальному провадженні № 42 _____ від 04.12.2017.

Під час здійснення провадження з'ясовано, що за результатами проведеного 15.04.2019 обшуку за місцем проживання _____ було вилучено грошові кошти на суму _____, на які в подальшому накладено арешт у кримінальному провадженні № 42 _____ від 04.12.2017.



УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№9473.2/ПІ-24417.3/21/22/27.1 від 20.07.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 20.07.2022 16:42
5FBV77F7B650371D04000000E88D010044560300

Досудове розслідування у зазначеному кримінальному провадженні на той час здійснювало Головне слідче управління Національної поліції України (далі – ГСУ НПУ).

Згідно з пунктом 4 частини першої статті 169 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) у разі скасування арешту тимчасово вилучене майно повертається особі, в якій воно було вилучено.

Ухвалою слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 15.09.2020 у справі № _____ арешт на грошові кошти скасовано, проте грошові кошти власнику не повернуто.

На адвокатські запити ГСУ НПУ повідомило, що на підставі постанови заступника Генерального прокурора _____ від 09.09.2020 досудове розслідування у кримінальному провадженні № 42 _____ від 04.12.2017 доручено слідчому управлінню Головного управління Національної поліції в Київській області (далі – СУ ГУНП України в Київській області), якому направлено клопотання адвоката для розгляду.

08.10.2020 адвокат _____, діючи в інтереса _____, подав клопотання до СУ ГУ НП в Київській області про повернення тимчасово вилученого майна відповідно до ухвали слідчого судді від 15.09.2020, проте постановою слідчого цього управління від 19.10.2020 у задоволенні клопотання відмовлено з посиланням на те, що тимчасово вилучене майно, а саме _____, не передавалось до зазначеного управління.

07.12.2020 адвокат _____ подав клопотання про повернення тимчасово вилученого майна до органу досудового розслідування, у провадженні якого раніше перебувала справа – ГСУ НПУ. У відповідь ГСУ НПУ листом від 10.12.2020 повідомило, що клопотання направлено до СУ ГУНП в Київській області для розгляду, однак позитивного вирішення воно не отримало.

На клопотання від 18.06.2021 СУ ГУНП в Київській області у листі від 07.07.2021 № 4786вх/109/24/97-2021 відмовило адвокату у поверненні вилучених грошових коштів.

Ухвалою Шевченківського районного суду м. Києва від 28.07.2021 у справі № _____ задоволено ще одну скаргу адвоката та зобов'язано слідчого СУ ГУ НП в Київській області, яким здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні № 42 _____ від 04.12.2017, повернути _____, або його уповноваженому представнику майно, арешт на яке скасований ухвалою слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 15.09.2020 у справі № _____, а саме: грошові кошти у сумі _____.

На клопотання від 10.09.2021 та 15.09.2021 про повернення вилученого майна в рамках кримінального провадження № 42 _____ СУ ГУ НП в Київській області листом від 21.09.2021 № 6949/109/24/96-2021 повідомило, що підслідність у зазначеному кримінальному провадженні визначено за відділом _____.



поліції № 2 Бучанського районного управління поліції ГУНП в Київській області, до якого рекомендовано звернутися з цього питання.

Під час провадження встановлено, що грошові кошти в розмірі _____, які були вилучені під час обшуку 15.04.2019 за місцем проживання _____, на підставі постанови слідчого СУ ГУНП в Київській області про передачу грошових коштів на зберігання від 15.04.2021 розміщено на депозитному рахунку ГУНП України в Київській області в АТ «Державний експортно-імпорتنний банк України», що підтверджується квитанцією від 16.04.2021 № _____.

Клопотання представника _____ від 18.11.2021 слідчому ВП № 2 Бучанського УП ГУ НП в Київській області про повернення відповідно до ухвали слідчого судді від 28.07.2021 тимчасово вилученого майна залишено без відповіді.

Відповідно до статті КПК України, пункту 1, підпункту 17 пункту 2 розділу V Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 № 570 зі змінами, та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.07.2017 за № 918/30786, начальник ГСУ НПУ є відповідальним за стан досудового розслідування в підпорядкованих органах Національної поліції України, організацію їх роботи, виконання покладених на них завдань; розглядає акти прокурорського реагування, рішення слідчого судді, суду про порушення норм кримінального процесуального законодавства; за результатами вживає заходів щодо усунення недоліків у роботі конкретних слідчих та слідчого відділу в цілому.

На запити Печерський районний суд м. Києва у листах від 05.04.2022 та від 19.05.2022 повідомив, що з супровідним листом від 07.02.2022 за вихідним номером № _____, що прикріплений до обліково-статистичної картки на провадження № _____, завірена копія ухвали слідчого судді зазначеного суду від 15.09.2020 у провадженні за клопотанням адвоката _____ в інтересах _____ про скасування арешту майна, направлена на адресу ГСУ НПУ, а саме: 01601, м. Київ, вул. Богомольця, 10.

Зважаючи на викладене, Секретаріат Уповноваженого надсилав до ГСУ НПУ листи від 15.12.2021 № 40487.4/Ш-24417.3/21/27.1, від 17.04.2022 № 9631.4/Ш-24417.3/21/27.1, від 03.06.2022 № 13867.4/Ш-24417.3/21/27.1 щодо проведення перевірки, встановлення причини невиконання органами досудового розслідування Національної поліції України ухвал слідчих суддів щодо майна _____ та вжиття заходів реагування з метою поновлення прав останнього на мирне володіння своїм майном.

У листах від 24.01.2022 № 2531/24/3/2-2022 від № № /24/3/2-2022/ВС ГСУ НПУ поінформувало, що ухвали слідчих суддів про повернення тимчасово вилученого майна під час здійснення досудового розслідування в кримінальному провадженні № 42 _____ не надходили ні до ГСУ НПУ, ні до СУ ГУНП в Київській області.



14.12.2021 органами прокуратури підслідність у кримінальному провадженні № 42 визначено слідчому відділу Бучанського управління поліції ГУНП в Київській області, уповноваженою особою якого розглянуто клопотання захисника від 18.11.2021 щодо виконання ухвали слідчого судді Шевченківського районного суду м. Києва від 28.07.2021 у справі № , якою зобов'язано слідчого СУ ГУНП в Київській області повернути вилучені у грошові кошти, та прийнято постанову про відмову у задоволенні зазначеного клопотання.

Наголошую, що ухвалою Києво-Святошинського районного суду Київської області від 17.06.2022 у справі № вчергове задоволено скаргу адвоката та зобов'язано слідчого, яким здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні № 42 від 04.12.2017, повернути або його уповноваженому представнику майно, яке було вилучене під час обшуку 15.04. 2019.

Відтак вимоги частини четвертої статті 169 КПК України про необхідність повернення тимчасово вилученого майна у разі скасування арешту та три судові рішення, якими зобов'язано слідчого повернути вилучене майно, не виконано.

Звертаю увагу, що аргументи представників Національної поліції України та підрозділів цього органу щодо наявності формальних підстав для такого поведіння з вилученим майном були предметом судового розгляду, який тривав з квітня 2021 року у справі за позовом до Держави в особі Національної поліції України, ГУ НП в Київській області, Державної казначейської служби України про відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями і діями органів досудового слідства, прокуратури, та спростовані позивачем.

Постановою Хмельницького апеляційного суду від 23.02.2022 задоволено частково позов до Держави в особі Національної поліції України, ГУ НП в Київській області, Державної казначейської служби України про відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями і діями органів досудового слідства, прокуратури, в частині відшкодування моральної шкоди, стягнуто з Державного бюджету України шляхом списання з відповідного рахунку, відкритого у Державній казначейській службі України, на користь позивача 15 000 грн у рахунок відшкодування завданої моральної шкоди. Зазначене судове рішення набрало законної сили.

Викладене свідчить, що бездіяльність слідчих ГСУ НПУ, СУ ГУ НП в Київській області, ВП № 2 Бучанського УП ГУ НП в Київській області упродовж майже двох років щодо виконання вимог кримінального процесуального закону та судових рішень стала можливою через самоусунення начальником ГСУ НПУ від організації їх роботи та виконання покладених завдань, залишення без реагування документів про порушення прав людини.

Тривалою бездіяльністю слідчих та керівників органів досудового розслідування позбавлено фактичної можливості володіти,



користуватися та розпоряджатися своїми грошовими коштами, а також заподіяно матеріальну шкоду державі, що підриває авторитет правоохоронних органів.

Такі порушення є непоодинокими, про що свідчать численні звернення, які систематично надходять до мене.

Отже, неналежне виконання слідчими слідчого відділу Оболонського управління поліції ГУНП у м. Києві своїх обов'язків під час здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні № 120 від 31.12.2014 призвело до невиконання ухвал слідчих суддів Оболонського районного суду міста Києва від 19.01.2021 у справі № _____, від 09.03.2021 у справі № _____, від 11.06.2021 у справі № _____ та неповернення майна – автомобіля марки «Daewoo» моделі «Lanos», державний номер _____, номер кузова _____, що належить ТОВ «_____», та автомобіля марки «Daewoo» моделі «Lanos», державний номер _____, який належить ТОВ «_____». Зазначені порушення встановлено під час здійснення провадження за зверненнями адвоката _____

Бездіяльність слідчих в окреслених вище випадках стала предметом досудового розслідування Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві, у кримінальному провадженні № 62 _____, що розпочато 13.04.2021 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною третьою статті 382 Кримінального кодексу України.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також запобігання системним порушенням у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

прошу:

1. Розглянути подання та вжити у межах компетенції заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень та запобігання невиконанню слідчими органів Національної поліції України вимог КПК України та ухвал слідчих суддів, зокрема про скасування арешту майна.

2. Призначити службове розслідування за фактами порушень прав _____ та вимог кримінального процесуального закону України, за результатами якого встановити осіб, які допустили порушення, вирішити питання про притягнення їх до дисциплінарної і матеріальної відповідальності.

3. Повідомити мене про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ



УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№9473.2/П-24417.3/21/22/27.1 від 20.07.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 20.07.2022 16:42
5FBV77F7B650371D04000000E88D010044560300